

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Λευκωσία, 31 Ιανουαρίου 2014

ΠΡΟΣ: Όλα τα μέλη
ΑΠΟ: Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων
ΘΕΜΑ: Εκστρατεία Επιθεώρησης Εργοταξίων
Φεβρουαρίου – Μαρτίου και Μαΐου 2014, Εργασίες σε Ύψος

Κυρίες/Κύριοι,

Σας πληροφορούμε ότι τους μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο και Μάιο του 2014 το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα διεξάγει εκστρατεία επιθεώρησης των εργοταξίων με στόχο την προστασία των εργαζομένων που διεξάγουν εργασίες σε ύψος.

Οι επιθεωρήσεις που θα διεξαχθούν στα πλαίσια της εκστρατείας αυτής θα επικεντρωθούν στον έλεγχο συμμόρφωσης με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας σε σχέση με τις εργασίες σε ύψος. Ειδικά κατά τη διάρκεια της εκστρατείας θα ελέγχεται κατά πόσο τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα καθορίζονται και εφαρμόζονται για κάθε δραστηριότητα ανά φάση του έργου με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα για τις Εργασίες σε Ύψος.

Για σκοπούς πληροφόρησης επισυνάπτεται σχετικό Σημείωμα και κατάλογος των σημείων στα οποία θα επικεντρωθεί η εν λόγω εκστρατεία μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον αρμόδιο Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας κ. Μιχάλη Ορφανίδη στα τηλ. 22405660/22405676.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Παναγής
Λειτουργός, Τμ. Εργασιακών Σχέσεων

ΣΗΜΕΙΩΜΑ**Εκστρατεία Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας Επιθεωρήσεων Εργοταξίων
Φεβρουάριος – Μάρτιος και Μάιος 2014****Εργασίες σε Ύψος**

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) προγραμματίζει, κατά τους μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο και Μάιο του 2014, τη διεξαγωγή ειδικής εκστρατείας επιθεωρήσεων των εργοταξίων για τις εργασίες σε ύψος. Η εκστρατεία αυτή θα διεξαχθεί για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά λαμβάνοντας υπόψη ότι η πτώση από ύψος είναι η συχνότερη αιτία των εργατικών ατυχημάτων καθώς και των σοβαρών και θανατηφόρων ατυχημάτων που συμβαίνουν στα εργοτάξια. Σκοπός της εκστρατείας είναι η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στα κατασκευαστικά έργα για την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών σε ύψος και τη βελτίωση της προστασίας των εργαζομένων καθώς και η μείωση των ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικινδύνων συμβάντων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες στον τομέα των Κατασκευών.

Οι επιθεωρήσεις που διεξήχθησαν κατά την αντίστοιχη εκστρατεία του 2013 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2013) επικεντρώθηκαν στον έλεγχο της συμμόρφωσης των εργοδοτών με τις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας σε σχέση με τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχονται στις εργασίες σε ύψος. Επίσης, ελέγχθηκε κατά πόσο υπήρχε συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κώδικα Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος όσον αφορά τον εξοπλισμό εργασίας, τα ικριώματα, τις ζώνες ασφαλείας και τις φορητές κλίμακες που χρησιμοποιούνταν στα κατασκευαστικά έργα.

Υπενθυμίζεται ότι ο Κώδικας αυτός τέθηκε σε εφαρμογή τον Απρίλιο του 2012 με το «περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος) Διάταγμα του 2012» Αρ. Κ.Δ.Π. 131 / 2012 (Κώδικας για τις Εργασίες σε Ύψος). Η έγχρωμη έκδοσή του Κώδικα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας www.mlsi.gov.cy/dli στην ενότητα «Εκδόσεις – Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία».

Συνολικά, κατά την περίοδο της εκστρατείας που διεξήχθη τον Ιανουάριο μέχρι το Μάρτιο του 2013, πραγματοποιήθηκαν **167** επιθεωρήσεις σε αντίστοιχα εργοτάξια. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της εκστρατείας του 2013 κατέδειξε τα ακόλουθα:

- Περίπου το 46% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν διέθεταν Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) στο οποίο καθορίζονταν τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που έπρεπε να λαμβάνονται με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων για τις Εργασίες σε Ύψος.
- Στο 41,3% των εργοταξίων όπου υπήρχαν εγκατεστημένα ικριώματα, τα ικριώματα αυτά είτε ήταν σύμφωνα με τα σχετικά Πρότυπα ή υπήρχε μελέτη υπολογισμού αντοχής και ευστάθειας.
- Σε ποσοστό 27% των εργοταξίων όπου υπήρχαν ικριώματα, το σχέδιο διαμόρφωσης και οι οδηγίες συναρμολόγησης / αποσυναρμολόγησης των ικριωμάτων ήταν άμεσα διαθέσιμα.

- Ποσοστό γύρω στο 46% των ικριωμάτων που επιθεωρήθηκαν είχαν επαρκή και κατάλληλα δάπεδα, κιγκλιδώματα καθώς και προστασία των άκρων.
- Σε ποσοστό 88% των ικριωμάτων που επιθεωρήθηκαν, δεν υπήρχαν κατάλληλα και επαρκή παραπέτα.
- Το 66% των ικριωμάτων που επιθεωρήθηκαν, διέθεταν κατάλληλα πέλματα και κατάλληλη στήριξη των ορθοστατών σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης.
- Τα μέσα πρόσβασης ήταν ικανοποιητικά και ασφαλή σε ποσοστό 58% των ικριωμάτων που επιθεωρήθηκαν.
- Το 64% των ικριωμάτων ήταν στερεωμένα στο κτήριο / στην κατασκευή με επαρκή και κατάλληλα εξαρτήματα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης ενώ κατά την αντίστοιχη εκστρατεία του 2012 το ποσοστό αυτό ήταν 65%.
- Σε ποσοστό 12% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν υπήρχαν κινητά ικριώματα και αυτά ήταν κατάλληλα σε ποσοστό 49%.
- Στο 88% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν υπήρχαν ανοίγματα ή/και ανοικτά άκρα και στο 43% των εργοταξίων αυτών υπήρχε προστασία στα ανοίγματα και άκρα έναντι πτώσης.
- Στο 51,5% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν χρησιμοποιούσαν φορητές κλίμακες (σκάλες) και στο 60% των εργοταξίων αυτών, οι κλίμακες ήταν κατάλληλες και είχαν επαρκή στερέωση.
- Στις τρεις (3) περιπτώσεις όπου εντοπίστηκαν κινητοί γερανοί (mobile cranes) στα εργοτάξια που επιθεωρήθηκαν, οι γερανοί αυτοί είχαν έκθεση επιθεώρησης.
- Στο 29,4% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν χρησιμοποιούσαν ζώνες ασφαλείας και στο 45% των εργοταξίων αυτών οι ζώνες ήταν κατάλληλες.
- Στο 40,7% των εργοταξίων που επιθεωρήθηκαν υπήρχαν εναέρια ηλεκτροφόρα καλώδια και στο 84% των εργοταξίων αυτών είχαν ληφθεί μέτρα για αποφυγή του κινδύνου ηλεκτροπληξίας.

Βασικός στόχος της φετινής εκστρατείας είναι ο έλεγχος ότι τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα καθορίζονται και εφαρμόζονται για κάθε δραστηριότητα ανά φάση του έργου με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων για τις εργασίες σε ύψος και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα για τις Εργασίες σε Ύψος. Επίσης θα ελεγχθεί η χρήση κατάλληλων ικριωμάτων, γερανών και άλλου εξοπλισμού καθώς και η χρήση κατάλληλων φορητών κλιμάκων και ζωνών ασφαλείας. Επιπρόσθετα, θα ελεγχθεί κατά πόσο λαμβάνονται ικανοποιητικά μέτρα για προστασία των ανοιγμάτων και άκρων έναντι πτώσης.

— Για σκοπούς πληροφόρησης επισυνάπτονται ως Συνημμένα 1 και 2 κατάλογος των σημείων στα οποία θα επικεντρωθεί η εν λόγω εκστρατεία μαζί με τις αντίστοιχες επεξηγήσεις.

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τον αρμόδιο Λειτουργό Επιθεώρησης Εργασίας στα τηλ. 22405660 / 22405676.

Ιανουάριος 2014

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εκστρατεία Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας Επιθεωρήσεων Εργοταξίων
Φεβρουάριος, Μάρτιος και Μάιος 2014
Εργασίες σε ύψος

A/A	Σημεία Ελέγχου
A	ΓΕΝΙΚΑ
1	Γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και καθορισμός μέτρων στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ)
2	Εφαρμογή κατάλληλης και ασφαλούς μεθόδου εργασίας με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων
B	ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ
3	Σχέδιο διαμόρφωσης και οδηγίες συναρμολόγησης / αποσυναρμολόγησης
4	Κατάλληλα δάπεδα
5	Κατάλληλα και επαρκή κιγκλιδώματα και προστασία στα άκρα
6	Κατάλληλα και επαρκή παραπέτα σε όλα τα δάπεδα εργασίας
7	Κατάλληλα πέλματα
8	Κατάλληλη στήριξη των ορθοστατών
9	Κατάλληλοι σωληνωτοί σύνδεσμοι των ορθοστατών (ποτηράκια)
10	Ικανοποιητικά και ασφαλή μέσα πρόσβασης
11	Επαρκής στερέωση στο κτήριο
12	Κατάλληλα κινητά ικριώματα
Γ	ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ - ΑΚΡΑ
13	Προστασία ανοιγμάτων και άκρων έναντι πτώσης
Δ	ΦΟΡΗΤΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ
14	Κατάλληλες φορητές κλίμακες με επαρκή στερέωση
15	Κατάλληλη χρήση των φορητών κλιμάκων
Ε	ΖΩΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
16	Κατάλληλες Ζώνες Ασφαλείας
ΣΤ	ΓΕΡΑΝΟΙ
17	Έκθεση Επιθεώρησης Γερανού Τύπου Πύργου (Tower Crane)
18	Έκθεση Επιθεώρησης Κινητού Γερανού (Mobile Crane)

Επεξήγηση Σημείων Ελέγχου

Κατά τις επιθεωρήσεις θα ελέγχονται τα ακόλουθα:

1. Η ύπαρξη του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) στο εργοτάξιο στο οποίο καθορίζονται οι ασφαλείς μέθοδοι εργασίας και τα συγκεκριμένα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων που ενέχονται κατά τις εργασίες σε ύψος ανά φάση του έργου και για κάθε δραστηριότητα με βάση τη γραπτή εκτίμηση και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος. Τα μέτρα περιλαμβάνουν, ανάλογα με ότι εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση, τον εξοπλισμό, τη μέθοδο εργασίας καθώς και τα οργανωτικά ή/και τεχνικά μέτρα.
2. Η εφαρμογή κατάλληλης και ασφαλούς μεθόδου εργασίας για τις εργασίες σε ύψος η οποία καθορίστηκε με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Πρακτικής για την Εκτέλεση Εργασιών σε Ύψος.
3. Η διάθεση στο εργοτάξιο των ακόλουθων εγγράφων:
 - (i) Οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης του ικριώματος.
 - (ii) Σχέδιο διαμόρφωσης στο οποίο πρέπει να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα σημεία σύνδεσης του ικριώματος με το κτήριο / κατασκευή.

Τα έγγραφα αυτά:

- α) Για τις περιπτώσεις όπου τα ικριώματα συνάδουν με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα Πρότυπα πρέπει να περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο του κατασκευαστή και
 - β) για τις άλλες περιπτώσεις πρέπει να ετοιμάζονται από αρμόδιο Μηχανικό σύμφωνα με τη μελέτη υπολογισμού ανοχής και ευστάθειας του ικριώματος.
4. Εάν τα δάπεδα καλύπτουν όλο το πλάτος των ικριωμάτων, εάν είναι στερεωμένα ώστε να εμποδίζεται η τυχαία μετακίνηση τους, εάν είναι ομαλά χωρίς υψομετρικές διαφορές και ανωμαλίες και χωρίς επικίνδυνα κενά.
 5. (i) Τα κιγκλιδώματα εάν έχουν ύψος τουλάχιστον 110 cm και δεν έχουν κενό με κατακόρυφη διάσταση μεγαλύτερη από 45 cm.
 (ii) Εάν τα κιγκλιδώματα και τα άλλα μέσα προστασίας των άκρων είναι αυτά που προβλέπει το σχέδιο διαμόρφωσης, είναι ικανοποιητικής αντοχής, στερεωμένα με επάρκεια και εάν είναι τοποθετημένα σε όλα τα ελεύθερα άκρα του ικριώματος.
 Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που το ικρίωμα βρίσκεται σε απόσταση μεγαλύτερη από 30 cm από το κτήριο / την κατασκευή, πρέπει να τοποθετούνται κιγκλιδώματα και στην εσωτερική πλευρά του.
 6. Η ύπαρξη παραπέτων σε όλα τα δάπεδα εργασίας με ελάχιστο ύψος 0,15 m που είναι στερεωμένα με ασφάλεια πάνω στους ορθοστάτες.
 7. Εάν οι ορθοστάτες στηρίζονται σε κατάλληλα πέλματα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης.
 8. Εάν τα πέλματα των ορθοστατών στηρίζονται πάνω σε βάσεις από μαδέρια και ομαλό έδαφος ή δάπεδο επαρκούς αντοχής.
 9. Εάν όλοι οι σωληνωτοί σύνδεσμοι των ορθοστατών έχουν μήκος επικάλυψης τουλάχιστον 100 mm και συσκευή κλειδώματος (πύρους). Επιτρέπεται να μην υπάρχει συσκευή κλειδώματος μόνο στις περιπτώσεις όπου το μήκος επικάλυψης των συνδέσμων είναι τουλάχιστον 150 mm, τα ικριώματα συνάδουν με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα πρότυπα και οι σύνδεσμοι έχουν την κατάλληλη σήμανση.

10. Η ύπαρξη ασφαλών κλιμάκων σε ικανοποιητικό αριθμό και θέσεις κλιμάκων πρόσβασης, στα διάφορα επίπεδα των ικριωμάτων ή άλλα ασφαλή μέσα πρόσβασης.
11. Η στερέωση του ικριώματος στο κτήριο / κατασκευή με τη χρήση επαρκών και κατάλληλων εξαρτημάτων του κατασκευαστή για την περίπτωση όπου τα ικριώματα συνάδουν με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα Πρότυπα. Στις άλλες περιπτώσεις πρέπει να υπάρχουν υπολογισμοί από αρμόδιο Μηχανικό που να επιβεβαιώνουν την ανθεκτικότητα και καταλληλότητα των εξαρτημάτων στερέωσης του ικριώματος. Σε κάθε περίπτωση τα σημεία στερέωσης πρέπει να είναι τοποθετημένα σύμφωνα με το σχέδιο διαμόρφωσης.
12. Το δάπεδο έδρασης του κινητού ικριώματος εάν είναι λείο, μη ολισθηρό και χωρίς εμπόδια. Όλοι οι τροχοί του ικριώματος πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλες διατάξεις (stopper) για να μπορούν να ακινητοποιηθούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια της εργασίας, έτσι, ώστε να μην είναι δυνατόν να προκληθεί οποιαδήποτε απρόβλεπτη ή μη θεληματική μετακίνηση του ικριώματος. Στις περιπτώσεις όπου η εξέδρα εργασίας είναι σε ύψος πέραν των 4.5 m, το ικρίωμα πρέπει να διαθέτει σταθερές βάσεις οι οποίες θα ενεργοποιούνται κατά την χρήση του (δεν επιτρέπεται να στηρίζεται στους τροχούς). Πρέπει να παρέχεται ασφαλής και πρακτική πρόσβαση από το εσωτερικό του ικριώματος (οι κλίμακες θα πρέπει κατά προτίμηση να είναι επικλινείς ή, εάν είναι κάθετες, να έχουν εφοδιαστεί με δακτυλίου ασφαλείας). Επίσης, είναι απαραίτητη και η πλευρική προστασία.
13. Τα ανοίγματα στα δάπεδα και στις άλλες οριζόντιες επιφάνειες, στους τοίχους και στις άλλες κατακόρυφες επιφάνειες (όπως ανοίγματα για ανελκυστήρες), στα άκρα δαπέδων και οροφών εάν έχουν κατάλληλα και επαρκή κιγκλιδώματα οριζόντια στοιχεία (1,10 m και στα 0,45 m), παραπέτα ή άλλα ισοδύναμα εμπόδια έναντι πτώσης.
14. Τα υλικά κατασκευής των φορητών κλιμάκων ώστε να μην έχουν εμφανή ελαττώματα και εάν οι κλίμακες είναι τοποθετημένες με κλίση 1:4, είναι στερεωμένες στη βάση και την κορυφή και το ύψος τους υπερβαίνει τη στάθμη πρόσβασης κατά 1,00 m ή έχουν άλλες διατάξεις που να επιτρέπουν ασφαλή λαβή.
15. Εάν η χρήση φορητών κλιμάκων περιορίζεται στις περιπτώσεις όπου:
- α) υπάρχει ελάχιστος κίνδυνος,
 - β) είναι σύντομη η διάρκεια της χρήσης,
 - γ) υπάρχουν τεχνικές συνθήκες (περιορισμοί) του χώρου εργασίας, στις οποίες ο εργοδότης δεν μπορεί να επιφέρει καμία αλλαγή για τη χρήση άλλων ασφαλέστερων μέσων ή εξοπλισμού.
- 16 (i) Στις περιπτώσεις όπου δεν μπορούν να εφαρμοστούν μέτρα συλλογικής προστασίας που παρέχουν πλήρη προστασία, χρησιμοποιούνται ζώνες ασφαλείας.
- (ii) Οι ζώνες αυτές φέρουν οπωσδήποτε τους κατάλληλους μηχανισμούς [σχοινιά, ιμάντες προσάρτησης, μηχανισμό απορρόφησης ενέργειας (energy absorber), κρίκους (γάντζοι) προσάρτησης] με την κατάλληλη σήμανση CE. Για παράδειγμα, όταν πρόσωπα στην εργασία χειρίζονται μια Κινητή Αnuψωτική Εξέδρα Εργασίας (ΚΑΕΕ) με βραχίονα, πρέπει πάντοτε να χρησιμοποιούν κατάλληλη ζώνη ασφάλειας και να είναι προσδεμένα σε σχοινί ασφαλείας (safety line), ώστε να αποφεύγονται οι πτώσεις.
- 17 και 18. Η ύπαρξη σε ισχύ Έκθεσης Επιθεώρησης του Γερανού Τύπου Πύργου (Tower Crane) ή του Κινητού Γερανού (Mobile Crane) από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.